

Nasjonal
kommunikasjons-
myndighet

Nasjonal kontroll og “digital suverenitet” i et fremtidig mobilmarked?

Mobil Agenda 17. januar 2023

Alexander Iversen

fagsjef sikkerhet - Nkom

Vil gjøre Norge mindre avhengig av Kina

Finansminister Trygve Slagsvold Vedum (Sp) varslersikkerhet, beredskap og nasjonal kontroll over ressursene blir hovedprioritet fremover.

pence

hadde en fredsgevinst. Nå får vi en beredskapskostnad. Vi må bruke mer penger og forsikringspremie kommer, sier finansminister i Senterpartiet

denssituasjonen. Murens fall i Tyskland i november 1989 åpnet for økt internasjonal handel og økonomisk fremgang. Russlands invasjon i Ukraina i februar 2022 medfører et lignende vendepunkt - i negativ for-

riode med «fredsgevinst». En lang, sammenhengende opptur med stabilitet hvor Norge har solgt råvarer ganske dyrt og importert varer billig. Det har skapt en fantastisk velstandsutvikling for deg og meg og det norske samfunnet, sier han. Troen på evig fremgang og fred

tok imidlertid overhånd, hevder Vedum. Han mener Norge glemte eller reduserte samfunnets «forsikringspremie» i form av militær og sivil beredskap og trygghet: Det ble over en lang periode brukt mindre på forsvar, og lagre og beredskap ble bygget ned.

- Mer sårbare. - I dag viser det seg at vi på en del områder er mye mer sårbare enn vi trodde. Nå går vi fra en periode med for lite investering på beredskap og forsvar til en periode der vi må bruke mer ressurser på den grunnleggende tryggheten i samfunnet, sier Vedum.

Han mener nasjonal matproduksjon har vist seg å være viktig for beredskap. Finansminister sier at det i årene fremover kanskje kommer til å være mindre penger å bruke til store byggeprosjekter, fordi man må prioritere bedre bered-

skap. Her er Vedums liste over hva som må prioriteres i årene fremover for å bedre beredskapen:

- Helseberedskap: Koronaen lærte oss at vi var for sårbare og manglet medisiner og munnbind. Fremover må vi bruke mer penger på større lagre for medisin og utstyr.
- Styrke sivilberedskap som politi og andre beredskapsorganisasjoner
- Matproduksjon og matlagring
- Tryggere digitale løsninger
- Økt medisinproduksjon nasjonalt sammen med andre nordiske land
- Opptrapping av forsvarsbudsjettet
- Økt statlig eierskap og nasjonal kontroll

- Mer produksjon hjemme. Den nye planen innebærer mer produksjon av strategiske varer i nærområdene.

- Nasjonalt og sammen med våre gode naboer. Flere land kommer til å ha mer produksjon i Europa og i Norden. Det kommer isolert til å gjøre ting litt dyrere, og da må vi prioritere, sier han.

- Det vil også gjøre Norge mindre avhengig av Kina?

- Ja. Vi vil ha litt større mulighet til å gjøre oss uavhengig. Vi vil mer fortsatt til å handle med Kina. Men vi må gjøre oss avhengige på grunnleggende som beredskap, helse og energi. I handelspolitikk skal bli viktigere. Det er ikke til å bli en svingning, sier han.

Vedums uttalelse om oppfølging av næringslivet kommer med bakgrunn i forrige regjering. - Det vil føres

Nasjonal kontroll...

Ikke mål i seg selv men virkemiddel for å ivareta nasjonal sikkerhet. Kan oppnås gjennom:

- Reguleringer i lov eller forskrift
- Helt eller delvis *statlig* eierskap
- Helt eller delvis *nasjonalt* eierskap (kommunalt, privat,...)
- Offentlig-privat samarbeid
- Sivilt-militært samarbeid
- Internasjonalt samarbeid
- Råd og veiledning...

Meld. St. 9

(2022–2023)

Melding til Stortinget

Nasjonal kontroll og digital motstandskraft for å ivareta nasjonal sikkerhet

Så åpent som mulig, så sikkert som nødvendig

Viktige avveininger...

«Regjeringen vil styrke den nasjonale kontrollen gjennom en mer aktiv bruk av tilgjengelige virkemidler»...

Men også...

«...må brukes slik at det bidrar til forutsigbarhet og tillit, ikke fører til unødvendige begrensninger for verdiskaping og utenlandske investeringer, eller norsk markedsadgang i utenlandske markeder»...

«...viktig å ha en tilnærming som avveier sikkerhet og kontroll opp mot andre viktige samfunnshensyn, som et fritt og åpent samfunn, eller behovet for å gi næringsaktører best mulig rammevilkår og forutsigbarhet»...

Meld. St. 9

(2022–2023)

Melding til Stortinget

Nasjonale kontroll og digital motstandskraft
for å ivareta nasjonal sikkerhet

Så åpent som mulig, så sikkert som nødvendig

Nasjonal kontroll over strategisk viktig infrastruktur

Nasjonal skytjeneste

- NSMs konseptvalgutredning (KVU) ferdig i disse dager.

Datasenterregulering

- Forslag til nye krav i ekomlov har vært på høring
- «Regjeringen ønsker at de funksjonene som samfunnet er mest avhengig av skal leveres fra datasentre i Norge eller hos nære allierte og partnere»
- «...samtidig har krigen i Ukraina vist at det kan være sårbart å ha all slik infrastruktur plassert i eget land. Dette tilsier også for Norges del at vi må ha tilstrekkelig redundans, blant annet gjennom internasjonalt samarbeid og avtaler»

(Neste generasjon nødnett)

- (Ekstern kvalitetssikring av KVU i slutfasen)

Meld. St. 9

(2022–2023)

Melding til Stortinget

Nasjonal kontroll og digital motstandskraft for å ivareta nasjonal sikkerhet

Så åpent som mulig, så sikkert som nødvendig

Ny utredning på trappene for 2023

Utvalget skal vurdere hvordan nasjonal kontroll kan ivaretas for:

- mobil- og breibandsnett
- transportnett
- undersjøiske fiberkabler
- datasenter
- satellittkommunikasjonssystem
- fjellanlegg

The screenshot shows the website Regjeringa.no with a search bar and navigation menu. The main content is a news article titled "Skal sette ned ekspertutval for nasjonal kontroll med digital infrastruktur". The article text states that the government has decided to set up an expert committee to evaluate how national control of critical digital communication infrastructure, such as mobile and broadband networks, can be maintained. The committee will assess different means, such as regulation and state ownership, that can contribute to such control.

Regjeringa.no

Søk

Tema ▾ Dokument ▾ Aktuelt ▾ Departement ▾ Regjering ▾

Du er her: [Forsida](#) • [Aktuelt ▾](#) • [Pressemeldingar](#) •

Skal sette ned ekspertutval for nasjonal kontroll med digital infrastruktur

Skal sette ned ekspertutval for nasjonal kontroll med digital infrastruktur

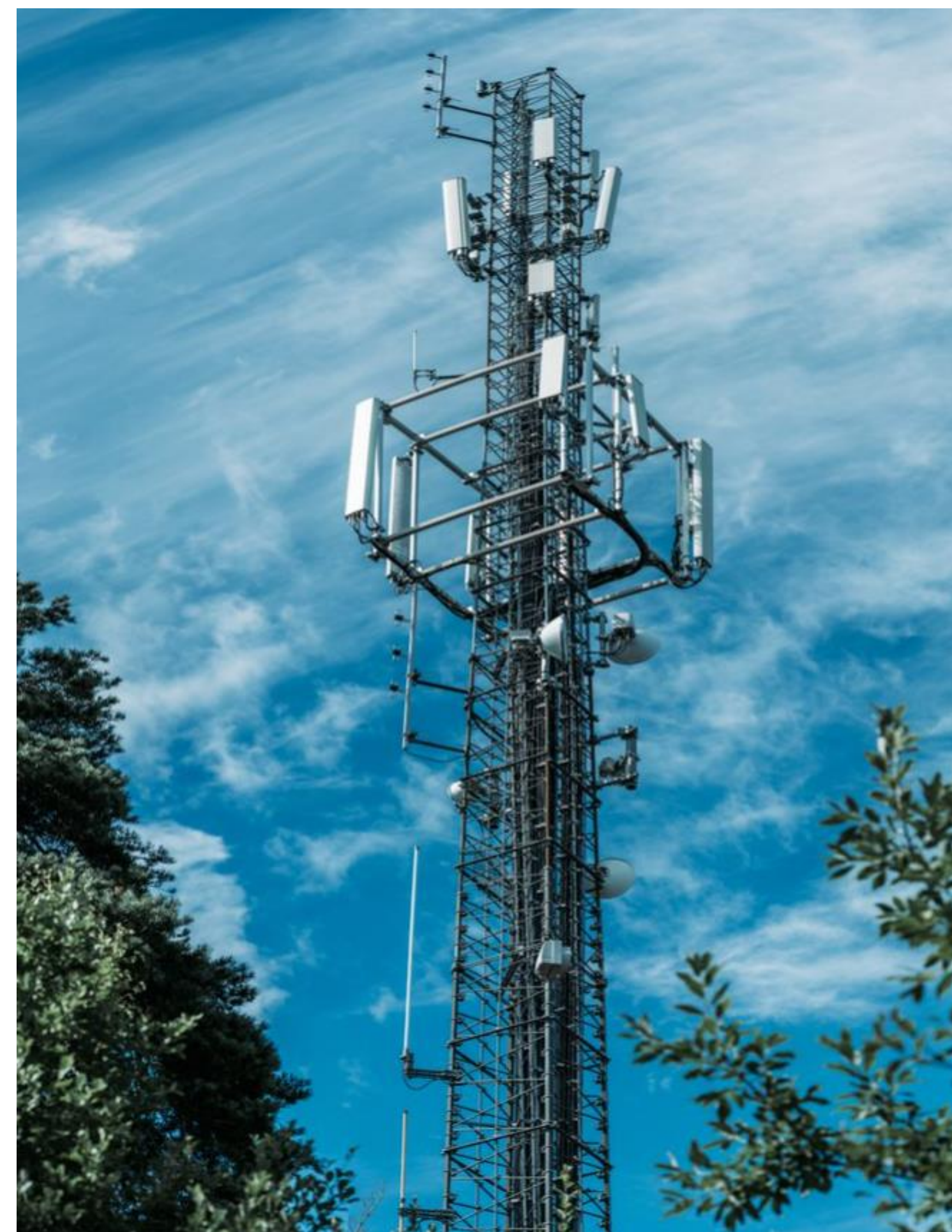
Pressemelding | Dato: 16.12.2022

Regjeringa har avgjort at det skal settast ned eit ekspertutval som skal vurdere korleis staten kan vareta nasjonal kontroll med kritisk digital kommunikasjonsinfrastruktur, som mobil- og breibandsnett. Utvalet skal vurdere korleis ulike verkemiddel, som regulering og statleg eigarskap, kan bidra til slik kontroll.

Hvilke utfordringer møter vi med tanke på nasjonal kontroll for mobilnett/5G?

- Utenlandske utstyrsleverandører og utenlandsk spesialistkompetanse
- Nye/endrede forretningsmodeller (stadig i utvikling)
- Cloud native 5G core og OpenRAN – mer komplekst leverandørbilde
- Mer integrasjon av tredjeparts tjenesteleverandører i 5G
- Network slicing og «eierskap» til slicer
- Utsalg av infrastruktur (Telia Towers, Telenor Infra, Telenor Fiber,...)
- ...

Hvilken del av mobilverdikjeden bør vi ha strategisk nasjonal kontroll over? Hva bør man ev. ha statlig/nasjonalt eierskap til?

Hva bidrar til nasjonal kontroll – erfaringer fra Nkoms perspektiv

- **Regulatoriske virkemidler:** Viktig at vi har gode og treffsikre regulatoriske virkemidler hjemlet i sikkerhetsloven og ekomloven for å ivareta nasjonal kontroll, og at de brukes klokt.
- **Dialog og veiledning:** Vi finner nytte i en *(pro)aktiv dialog og veiledning iht. funksjonskrav/rettslige standarder* knyttet til løpende vurderinger som mobiloperatørene gjør.
- **Sikkerhetsbevisste kunder:** Det er avgjørende at offentlige/samfunnskritiske kunder stiller kloke krav knyttet til kontroll/digital suverenitet = konkurranseparameter
- **Internasjonalt samarbeid:** Digitale verdikjeder og mobil tjenesteproduksjon er grenseoverskridende; samarbeid på nordisk nivå, EU-nivå og i NATO er viktig. Styrken gjennom samarbeid bidrar også til nasjonal kontroll.

